

MALATYA TİCARET BORSASI

2021 ŞUBAT AYI DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Hazırlayan:

Prof. Dr. Ahmet UĞUR

Malatya Ticaret Borsası Akademik Danışmanı

İÇİNDEKİLER

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	2
Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	4
1) Ekonomik Büyüme.....	4
2) Dış Ticaret.....	5
3) Enflasyon ve Fiyatlar.....	9
4) İşgücü Piyasası.....	11
5) Kapasite Kullanım Oranları ve Sanayi Üretim Endeksi.....	12
6) Güven Endeksleri.....	13
7) Ödemeler Dengesi.....	15
8) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	16
Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler.....	17
1) Dış Ticaret.....	17
2) Yatırım Teşvikleri.....	20
3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	20
4) Karşılıksız Çek ve Protestolu Senet İstatistikleri.....	21
5) Konut Satış İstatistikleri.....	21
6) Patent ve Marka İstatistikleri.....	23

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

2021 yılı Şubat ayında meydana gelen önemli küresel ekonomik gelişmeler haftalık bazda aşağıda verilmiştir.

1 – 5 Şubat 1. Hafta:

- Küresel Gıda Fiyatları Endeksi, Ocak ayında bir önceki aya göre %4,3 yükselerek 113,3 seviyesinde gerçekleşti. Endeks Temmuz 2014'ten bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.
- ABD'de Ocak ayında Üretim Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) 59,2 seviyesine çıkarken, ISM İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) bir önceki aya göre 1,8 puan düşerek 58,7 ile beklentilerin altında değer aldı.
- ABD'de tarım dışı istihdam, Aralık ayında 227 bin azalmasına karşın Ocak ayında beklentinin altında kalmasına rağmen 49 bin artış gösterdi.
- ABD'de Ocak ayında 49 bin kişi artması beklenen özel sektör istihdamı, 174 bin artarak piyasa beklentilerinin oldukça üzerinde gerçekleşti.
- ABD'de bu hafta işsizlik maaşına başvuruların sayısı, 779 bin kişi ile piyasa beklentilerinin altında kaldı.
- Euro Alanı'nda Ocak ayında İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), bir önceki aya göre 0,4 puan azalarak 54,8 seviyesinde gerçekleşti.
- Euro Alanı'nda Ocak ayında öncü verilere göre tüketici fiyatları, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %0,9 artarak 6 aydır ilk kez artış gösterdi.
- Euro Alanı'nda Kasım ayında daralan perakende satışlar, Aralık ayında bir önceki aya göre %2 artarak beklentilerin üzerinde artış gösterdi.

8 – 12 Şubat 2. Hafta:

- AB Komisyonu 2021 Kış Ekonomik Tahminler Raporu'na göre, Euro Alanı'nın 2021 ve 2022 yıllarında %3,8 büyüyeceği öngörüldü. Bir önceki raporda 2021 yılında Euro Alanı'nın %4,2 büyüyeceği tahmini yer almıştı.
- ABD'de Ocak ayı tüketici fiyat endeksi aylık bazda %0,3 artış ile piyasa beklentisine paralel bir seyir izledi.
- ABD bu hafta işsizlik maaşına başvuran kişi sayısı, bir önceki haftaya göre azalarak 793 bin kişi ile piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşti.
- Almanya'da Aralık 2020'de sanayi üretimi, bir önceki aya göre artış göstermesi beklenirken sabit kaldı.
- Almanya'da Ocak ayında tüketici fiyat endeksi aylık bazda %0,8 artış ile piyasa beklentilerine paralel gerçekleşti.
- Çin'de Ocak ayı tüketici fiyat endeksi yıllık bazda %0,3 düşüş ile piyasa beklentilerinin altında gerçekleşti. Ocak ayı üretici fiyat endeksi ise yıllık bazda %0,3 yükselerek beklentilerin bir miktar altında kaldı.

15 – 19 Şubat 3. Hafta:

- Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF) raporuna göre, 2020 yılında küresel borç bir önceki yıla göre 24,1 trilyon \$ artarak 281,5 trilyon \$ ile rekor seviyeye yükseldi.
- Avrupa Otomobil Üreticileri Birliği'nin verilerine göre, Ocak ayında yeni otomobil satışları geçen yılın aynı ayına göre %25,7 azaldı. İspanya, Almanya, İngiltere, İtalya ve Fransa'da satışlar düşerken, İsveç otomobil satışının yükseldiği tek AB ülkesi oldu.
- Euro Alanı'nda Aralık 2020'de sanayi üretimi, bir önceki aya göre %1,6 azalarak beklentilerin üzerinde düşüş gösterdi.
- ABD'de Ocak ayında Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), aylık bazda %1,3 arttı. Piyasa beklentisinin %0,4 artması yönünde olan endeks, Aralık 2009'dan bu yana en yüksek artışı gösterdi.
- ABD'de Ocak 2021'de perakende satışlar %5,3 artarak piyasa beklentilerinin oldukça üzerinde gerçekleşti.
- ABD'de son haftada işsizlik sigortasına başvuranların sayısı 861 bin ile 765 bin olan beklentinin üzerinde gerçekleşti.
- Birleşik Krallık'ta Ocak ayında Tüketici Fiyat Endeksi, yıllık bazda %0,7 ile piyasa beklentisinin üzerinde arttı.
- Almanya'da Şubat ayında öncü verilere göre İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 60,6 ile 56,5 olan beklentinin üzerinde değer aldı.
- Almanya ZEW Ekonomik Hissiyat Endeksi, Şubat ayında bir önceki aya göre artarak 71,2 ile beklentilerin oldukça üzerinde bir değer aldı.
- Japonya'da öncü verilere göre GSYH yılın dördüncü çeyreğinde, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %12,7 yükselirken, bir önceki çeyreğe göre %3 artış gösterdi.

22 – 26 Şubat 4. Hafta:

- ABD'de son hafta işsizlik sigortasına başvuran kişi sayısı, bir önceki haftaya göre azalarak 730 bin ile 838 bin olan beklentinin altında gerçekleşti.
- ABD'de, 2020 yılının son çeyreğinde, %4 olan yıllıklandırılmış çeyreklik büyüme oranı %4,1 olarak revize edildi.
- ABD'de Ocak ayında çekirdek dayanaklı mal siparişleri, bir önceki aya göre %0,7 beklentisine karşın %1,4 artış gösterdi.
- ABD'de Ocak ayında yeni konut satışları, bir önceki aya göre %4,3 artarak piyasa beklentisinin üzerinde artış gösterdi. Ocak ayında yeni konut satışları 923 bin adet oldu.
- Euro Alanı'nda Şubat ayında ekonomik güven endeksi, bir önceki aya göre 1,9 puan artarak 93,4 seviyesine ulaştı.
- Euro Alanı'nda Ocak ayında Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), bir önceki aya göre %0,2, bir önceki yılın aynı ayına göre %0,9 ile piyasa beklentisi doğrultusunda arttı. Endeks, yıllık bazda Temmuz 2020'den bu yana ilk defa artış gösterdi.
- Almanya ekonomisi 2020 yılının son çeyreğinde çeyreklik bazda %0,3 genişlerken, yıllık bazda %2,7 daraldı.
- Birleşik Krallık'ta işsizlik oranı, Aralık 2020'de %5,1 seviyesine yükselerek son 5 yılın en yüksek seviyesine ulaştı.

Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

1) Ekonomik Büyüme

Üretim yöntemine göre dört dönem toplamıyla elde edilen yıllık GSYH, zincirlenmiş hacim endeksi olarak (2009=100), 2020 yılında bir önceki yıla göre %1,8 arttı.

2020 yılında kişi başına GSYH cari fiyatlarla 60.537 TL, ABD doları cinsinden 8.599 olarak hesaplandı.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2020 yılında bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; finans ve sigorta faaliyetleri toplam katma değeri %21,4, bilgi ve iletişim faaliyetleri %13,7, tarım sektörü %4,8, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %2,8, gayrimenkul faaliyetleri %2,6, diğer hizmet faaliyetleri %2,5 ve sanayi %2,0 arttı. Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %5,2, hizmetler %4,3, inşaat sektörü ise %3,5 azaldı.

Üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini, 2020 yılının dördüncü çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %26,2 artarak 1 trilyon 524 milyar 788 milyon TL oldu. GSYH'nin dördüncü çeyrek değeri cari fiyatlarla ABD doları bazında 191 milyar 633 milyon olarak gerçekleşti.

Tablo 1: GSYİH Sonuçları

Yıl	Çeyrek	GSYH			
		Cari fiyatlarla (Milyon TL)	Cari fiyatlarla (Milyon \$)	Zincirlenmiş hacim endeksi	Değişim oranı (%)
2019	Yıllık	4 320 191	760 778	176,1	0,9
	I	925 360	172 414	154,4	-2,6
	II	1 028 470	175 231	170,5	-1,7
	III	1 158 060	204 169	187,0	1,0
	IV	1 208 300	208 965	192,5	6,4
2020	Yıllık	5 047 909	717 049	179,2	1,8
	I ⁽⁹⁾	1 073 528	176 579	161,3	4,5
	II ⁽⁹⁾	1 035 789	152 268	152,9	-10,3
	III ⁽⁹⁾	1 413 804	196 569	198,7	6,3
	IV	1 524 788	191 633	203,8	5,9

Kaynak: TÜİK

2) Dış Ticaret

GTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Şubat ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 9,61 oranında, ithalat ise % 9,80 oranında artmıştır.

2021 yılı Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 9,61 artarak 16 milyar 12 milyon dolar,
- İthalat, % 9,80 artarak 19 milyar 372 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 9,71 artarak 35 milyar 384 milyon dolar,
- İhracatın ithalatı karşılama oranı % 82,7 olmuştur.
- Altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı ise % 86,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2021 yılı Ocak ayında ihracatımız 15 milyar 45 milyon dolar, Şubat ayında ise 16 milyar 12 milyon dolar olarak gerçekleşerek, tüm Şubat ayları içerisinde en yüksek ihracat değerine ulaşmıştır.

Diğer taraftan, işlenmemiş veya yarı işlenmiş altın dış ticareti hariç olarak bakıldığında Şubat ayında ihracatın ithalatı karşılama oranının % 86,4 seviyesine çıktığı anlaşılmaktadır.

GTS kapsamında son 12 aylık dönemde,

- İhracat bir önceki döneme göre % 5,79 oranında azalarak 171 milyar 417 milyon dolar, ithalat ise % 2,38 oranında artarak 220 milyar 103 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki döneme göre % 1,36 oranında azalarak 391 milyar 520 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 77,9 olmuştur.

Tablo 2: Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Şubat			Ocak-Şubat		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İhracat	14.608	16.012	9,61	29.310	31.057	5,96
İthalat	17.644	19.372	9,80	36.858	37.452	1,61
Dış Ticaret Hacmi	32.252	35.384	9,71	66.168	68.509	3,54
Dış Ticaret Dengesi	-3.036	-3.360	10,70	-7.548	-6.394	-15,29
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	82,8	82,7		79,5	82,9	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Şubat ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat “Ham madde (Ara mallar)” (7 milyar 800 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim malları” (6 milyar 292 milyon dolar) ve “Yatırım (Sermaye) malları” (1 milyar 829 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 3: Mal Grubuna Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Sektör adı (İhracat)	Şubat			Ocak-Şubat		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	1.763	1.829	3,73	3.334	3.397	1,88
2	Ham madde (Ara mallar)	6.637	7.800	17,51	13.657	15.314	12,13
3	Tüketim malları	6.157	6.292	2,20	12.144	12.201	0,47
	Diğer	51	91	77,99	175	146	-16,57
Toplam		14.608	16.012	9,61	29.310	31.057	5,96

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Şubat ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Ham madde (Ara mallar)” (14 milyar 564 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 651 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (2 milyar 114 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 4: Mal Grubuna Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Sektör adı (İthalat)	Şubat			Ocak-Şubat		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.187	2.651	21,19	4.488	5.171	15,22
2	Ham madde (Ara mallar)	13.448	14.564	8,30	28.447	28.351	-0,34
3	Tüketim malları	1.967	2.114	7,47	3.772	3.867	2,51
	Diğer	41	43	4,76	151	62	-58,88
Toplam		17.644	19.372	9,80	36.858	37.452	1,61

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Şubat ayında en çok ihraç edilen “Motorlu kara taşıtları” faslını (2 milyar 173 milyon dolar), “Kazanlar, makinalar” (1 milyar 626 milyon dolar) ve “Elektrikli makina ve cihazlar” (912 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 5: Fasıl Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Fasıl Açıklaması (İhracat)	Şubat			Ocak-Şubat		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	2.176	2.173	-0,10	4.303	4.101	-4,70
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	1.457	1.626	11,61	2.857	3.133	9,67
3	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	747	912	22,18	1.483	1.678	13,13
4	Demir ve çelik	703	859	22,27	1.483	1.638	10,46
5	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	734	744	1,39	1.494	1.506	0,80
	Diğer	8.792	9.697	10,28	17.690	19.002	7,41
Toplam		14.608	16.012	9,61	29.310	31.057	5,96

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Şubat ayında en çok ithal edilen “Mineral yakıtlar, mineral yağlar” faslını (2 milyar 822 milyon dolar), “Kazanlar, makineler” (2 milyar 281 milyon dolar) ve “Demir ve çelik” (1 milyar 827 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 6: Fasıl Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Fasıl Açıklaması (İthalat)	Şubat			Ocak-Şubat		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	3.136	2.822	-10,00	7.245	5.459	-24,65
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	1.853	2.281	23,08	3.696	4.339	17,40
3	Demir ve çelik	1.203	1.827	51,82	2.574	3.489	35,58
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	1.248	1.658	32,81	2.584	3.180	23,08
5	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	1.040	1.413	35,87	1.816	2.568	41,41
	Diğer	9.164	9.372	2,27	18.944	18.417	-2,78
Toplam		17.644	19.372	9,80	36.858	37.452	1,61

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Şubat ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 498 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (968 milyon dolar) ve ABD (917 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 7: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Ülke Adı (İhracat)	Şubat			Ocak-Şubat		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Almanya	1.339	1.498	11,88	2.751	2.954	7,38
2	İngiltere	856	968	13,01	1.723	1.781	3,36
3	ABD	740	917	23,92	1.485	1.850	24,62
4	İtalya	757	833	10,07	1.641	1.697	3,43
5	Fransa	638	755	18,19	1.294	1.492	15,35
	Diğer	10.278	11.041	7,43	20.417	21.283	4,24
Toplam		14.608	16.012	9,61	29.310	31.057	5,96

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Şubat ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (2 milyar 240 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Rusya Federasyonu (1 milyar 721 milyon dolar) ve Almanya (1 milyar 704 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 8: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

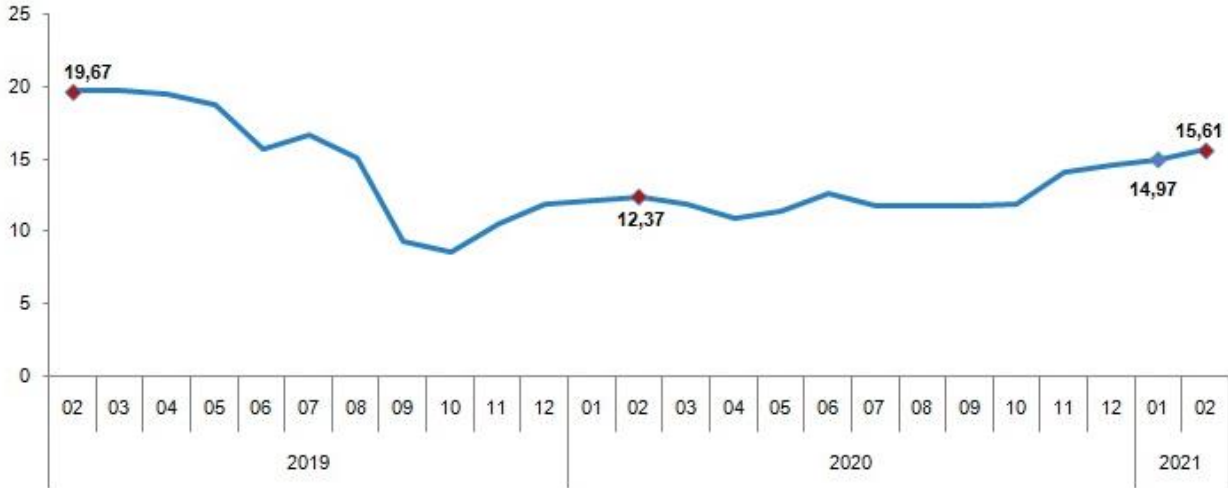
Sıra No	Ülke Adı (İthalat)	Şubat			Ocak-Şubat		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Çin	1.714	2.240	30,69	3.603	4.440	23,24
2	Rusya Federasyonu	1.713	1.721	0,43	3.796	3.549	-6,50
3	Almanya	1.624	1.704	4,90	2.974	3.215	8,11
4	İtalya	745	931	24,95	1.369	1.602	17,05
5	ABD	1.134	850	-24,98	2.357	1.579	-33,01
	Diğer	10.713	11.926	11,32	22.760	23.066	1,34
Toplam		17.644	19.372	9,80	36.858	37.452	1,61

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

3) Enflasyon ve Fiyatlar

TÜFE'de (2003=100) 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %0,91, bir önceki yılın Aralık ayına göre %2,60, bir önceki yılın aynı ayına göre %15,61 ve on iki aylık ortalamalara göre %12,81 artış gerçekleşti.

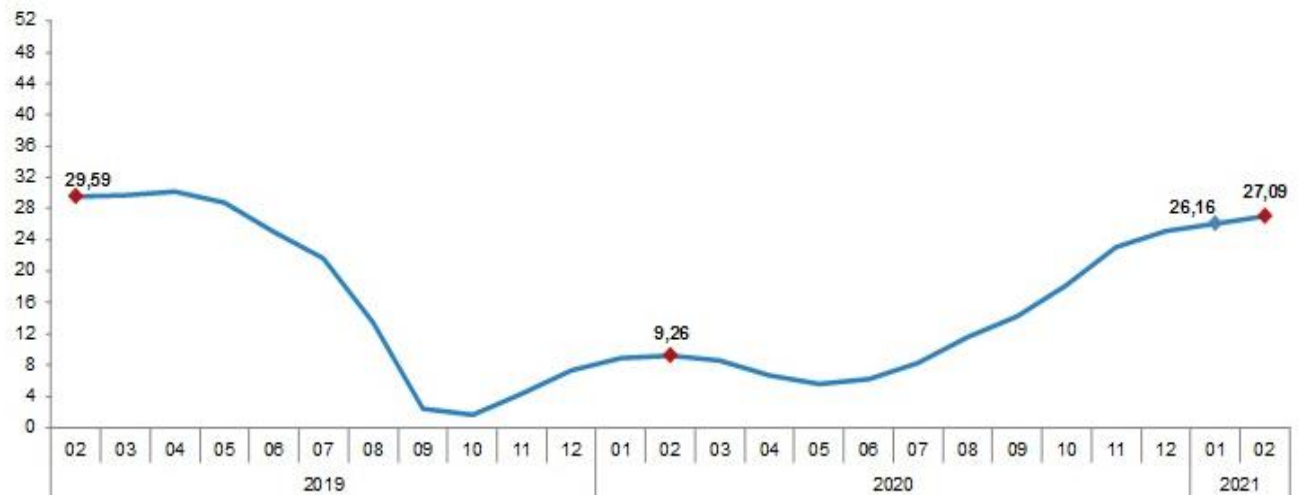
Şekil 1: TÜFE Bazlı Yıllık Enflasyon Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Yİ-ÜFE (2003=100) 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %1,22, bir önceki yılın Aralık ayına göre %3,92, bir önceki yılın aynı ayına göre %27,09 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,14 artış gösterdi.

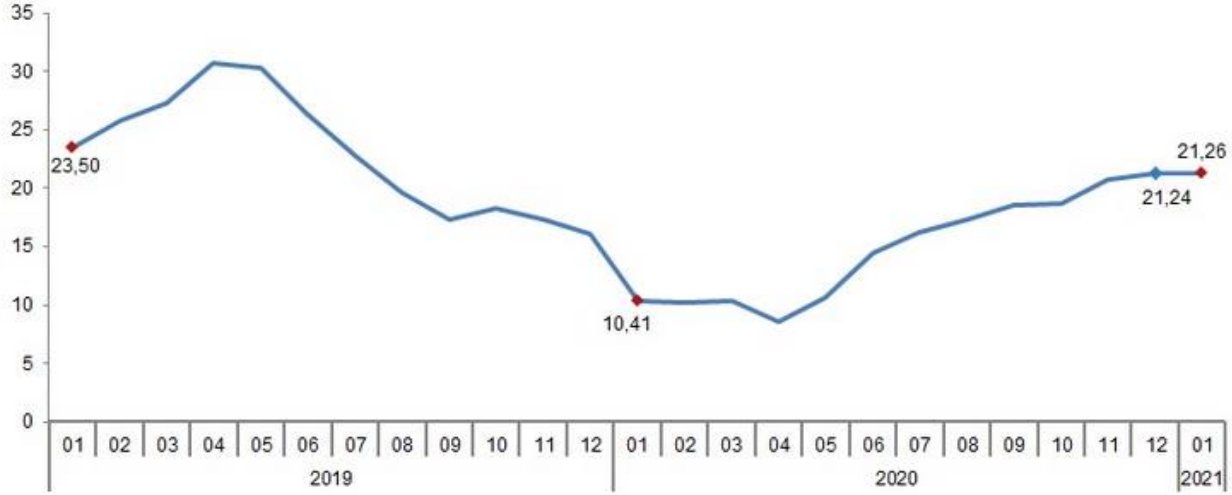
Şekil 2: Yİ-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE) 2021 Ocak ayında yıllık %21,26, aylık %3,03 arttı. Tarım-ÜFE' de (2015=100), 2021 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %3,03, bir önceki yılın Aralık ayına göre %3,03, bir önceki yılın aynı ayına göre %21,26 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,72 artış gerçekleşti.

Şekil 3: Tarım-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (H-ÜFE) 2021 Ocak ayında yıllık %21,11 aylık %2,06 arttı. H-ÜFE (2017=100) 2021 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %2,06, bir önceki yılın Aralık ayına göre %2,06, bir önceki yılın aynı ayına göre %21,11 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,87 artış gösterdi.

Şekil 4: H-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

4) İşgücü Piyasası

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre 408 bin kişi azalarak 4 milyon 61 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0,5 puanlık azalış ile %13,2 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı ise 0,7 puanlık azalış ile %15,3 oldu.

İstihdam edilenlerin sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre 1 milyon 268 bin kişi azalarak 26 milyon 812 bin kişi, istihdam oranı ise 2,9 puanlık azalış ile %42,8 oldu.

İşgücü 2020 yılında bir önceki yıla göre 1 milyon 676 bin kişi azalarak 30 milyon 873 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 3,7 puanlık azalış ile %49,3 olarak gerçekleşti.

2020 yılında, istihdam edilenlerin %17,6'sı tarım, %20,5'i sanayi, %5,7'si inşaat, %56,2'si ise hizmet sektöründe yer aldı. Bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında sanayi sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,7 puan, inşaat sektörünün payı 0,2 puan artarken, tarım sektörünün payı 0,6 puan, hizmet sektörünün payı 0,3 puan azaldı.

2020 yılında 4 milyon 716 bin kişi tarım sektöründe, 5 milyon 497 bin kişi sanayi sektöründe, 1 milyon 538 bin kişi inşaat sektöründe, 15 milyon 60 bin kişi hizmet sektöründe istihdam edildi. Bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 381 bin, sanayi sektöründe 64 bin, inşaat sektöründe 12 bin, hizmet sektöründe 812 bin kişi azaldı.

Tablo 9: 2020 Aralık Ayı Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, (Bin kişi)

Yıl/Ay	15 ve Daha Yukarı Yaştaki Nüfus	İşgücü	İstihdam Edilenler	İşsiz	İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)
2020 Ocak	62.015	31.373	26.953	4.420	30.642	50,6	43,5	14,1
Şubat	62.119	31.320	27.081	4.239	30.798	50,4	43,6	13,5
Mart	62.216	29.967	26.062	3.905	32.249	48,2	41,9	13,0
Nisan	62.321	28.794	25.096	3.698	33.526	46,2	40,3	12,8
Mayıs	62.421	29.287	25.595	3.692	33.134	46,9	41,0	12,6
Haziran	62.525	30.896	26.869	4.028	31.629	49,4	43,0	13,0
Temmuz	62.626	31.528	26.940	4.588	31.098	50,3	43,0	14,6
Ağustos	62.730	31.600	27.506	4.094	31.131	50,4	43,8	13,0
Eylül	62.834	31.546	27.645	3.901	31.289	50,2	44,0	12,4
Ekim	62.935	31.422	27.415	4.007	31.512	49,9	43,6	12,8
Kasım	63.039	30.688	26.728	3.960	32.351	48,7	42,4	12,9
Aralık	63.140	30.271	26.327	3.944	32.869	47,9	41,7	13,0

Kaynak: TÜİK

Tablo 10: İşgücüne İlişkin Tamamlayıcı Göstergeler, 15 + Yaş

Yıl/Ay	İşsizlik Oranı	Zamana Bağlı Eksik İstihdam ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı	İşsiz ve Potansiyel İşgücünün Bütünleşik Oranı	Atıl İşgücü Oranı	Tarım Dışı İşsizlik Oranı
2020 Ocak	14,1	16,7	20,1	22,5	16,0
Şubat	13,5	15,9	19,5	21,7	15,2
Mart	13,0	16,1	20,5	23,3	14,7
Nisan	12,8	17,7	23,0	27,3	15,0
Mayıs	12,6	18,4	23,7	28,7	15,0
Haziran	13,0	16,7	22,1	25,4	15,4
Temmuz	14,6	18,5	22,5	26,1	17,4
Ağustos	13,0	16,9	21,4	24,9	15,4
Eylül	12,4	15,6	20,8	23,7	14,6
Ekim	12,8	17,0	21,5	25,3	14,9
Kasım	12,9	17,0	23,1	26,6	14,7
Aralık	13,0	18,3	24,4	29,0	14,9

Kaynak: TÜİK

5) Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), 2021 Şubat ayında bir önceki aya göre 0,5 puan düşerek yüzde 74,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya (yüzde 75,6) göre 0,1 puan azalarak yüzde 75,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 11: İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranları

Aylar	2019	2020	2021
Ocak	74,4	75,5	75,4
Şubat	74,0	76,0	74,9
Mart	74,3	75,3	
Nisan	75,0	61,6	
Mayıs	76,3	62,6	
Haziran	77,1	66,0	
Temmuz	76,2	70,7	
Ağustos	76,6	73,3	
Eylül	76,3	74,6	
Ekim	76,4	75,4	
Kasım	77,2	75,8	
Aralık	77,0	75,6	

Kaynak: TCMB

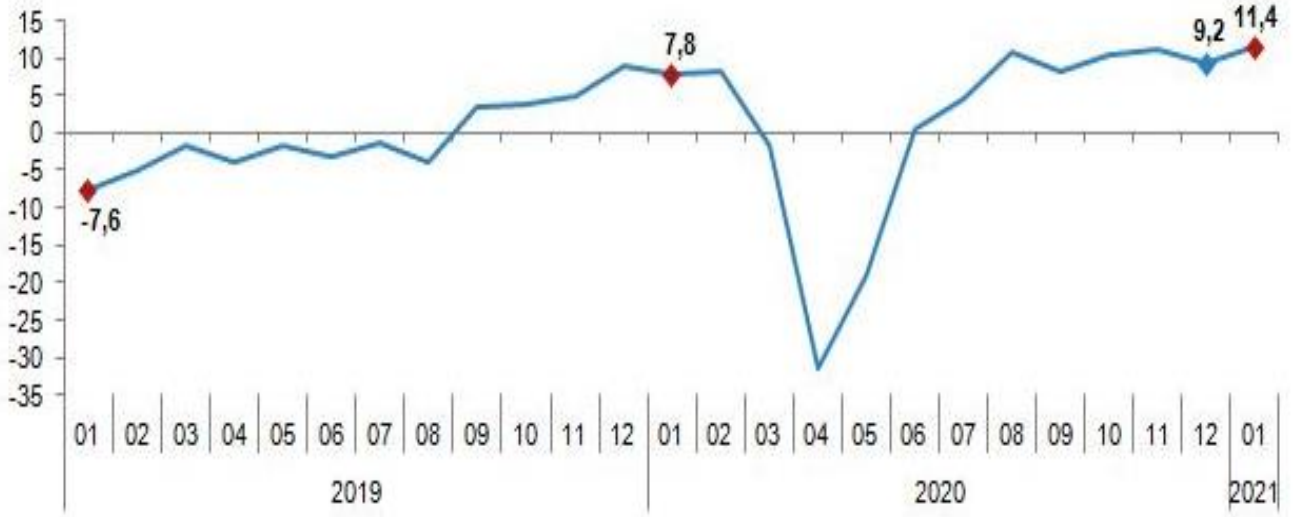
Sanayi üretimi 2021 Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %11,4 arttı.

Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2021 yılı Ocak ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %15,4 ve imalat sanayi sektörü endeksi %12,1 artarken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,1 azaldı.

Sanayi üretimi 2021 Ocak ayında bir önceki aya göre %1 arttı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2021 yılı Ocak ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %6,8 ve imalat sanayi sektörü endeksi %1,1 artarken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,6 azaldı.

Şekil 5: Sanayi Üretim Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

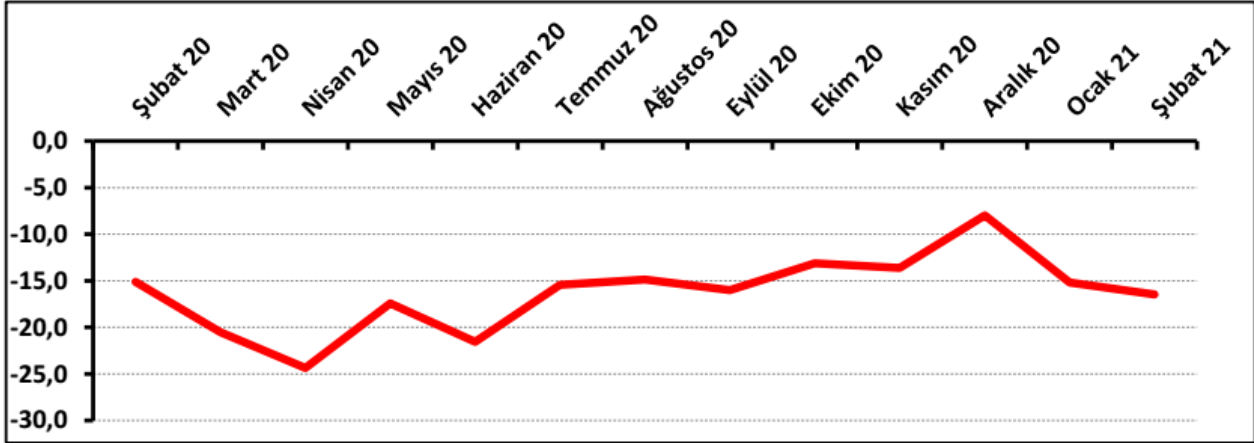

Kaynak: TÜİK

6) Güven Endeksleri

TEPE, Şubat 2021’de bir önceki aya göre 1,3 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 1,4 puan azalışla -16,5 puan değerini aldı. Perakende güveninin geçen aya ve geçen yıla kıyasla azalışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşmeye rağmen mevcut stok düzeyindeki artış etkili oldu. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörü Şubat ayında perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Bölgeler bazında incelendiğinde ise Şubat ayı perakende güveninde en fazla artış Batı Anadolu Bölgesi’nde görüldü. Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre AB-27 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil 6: TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE)

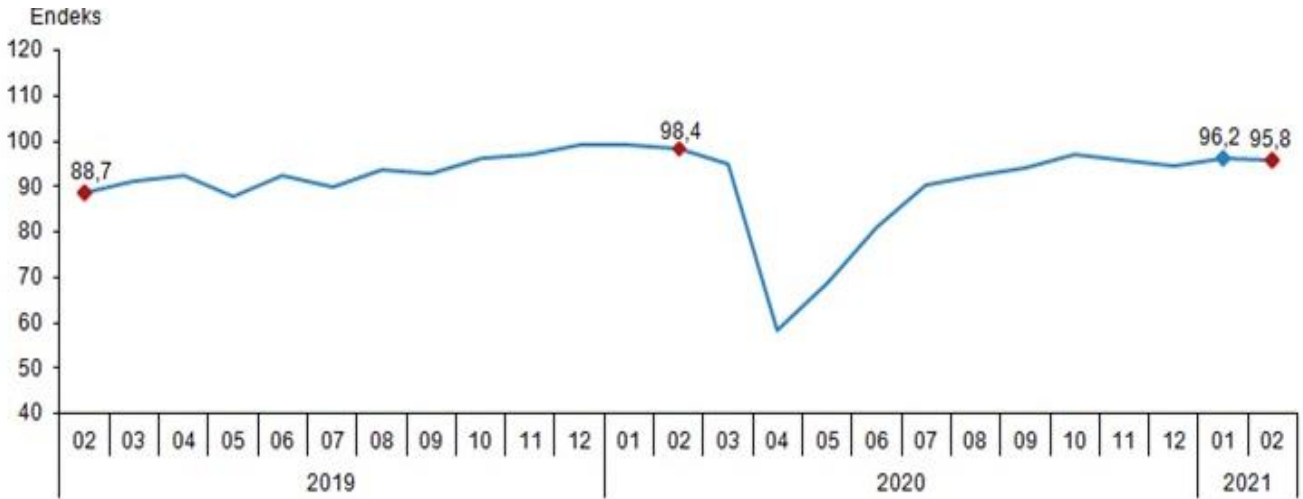

Kaynak: TEPAV

Ekonomik güven endeksi Ocak ayında 96,2 iken, Şubat ayında %0,5 oranında azalarak 95,8 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Reel kesim güven endeksi bir önceki aya göre Şubat ayında %0,3 oranında azalarak 108,7 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %1,4 oranında azalarak 100,4 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %1,3 oranında azalarak 83,1 değerini aldı. Tüketici güven endeksi %1,5 oranında artarak 84,5 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %0,4 oranında artarak 108,9 değerini aldı.

Şekil 7: Ekonomik Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

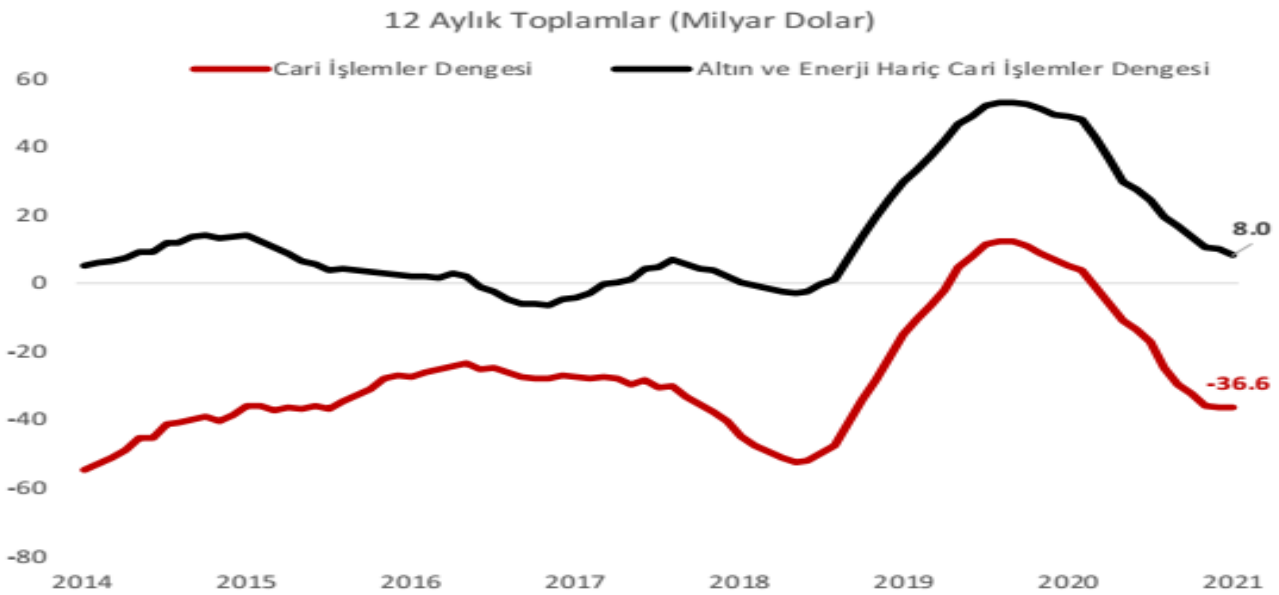
7) Ödemeler Dengesi

2020 Ocak'ta 2,0 milyar dolar olan cari işlemler açığı 2021'nin ilk ayında 1,9 milyar dolar seviyesinde gelerek bir buçuk yıl sonra ilk kez gerilemiş oldu. Öte yandan çekirdek göstergelerdeki zayıflama sürdü. Enerji hariç cari fazla bir önceki yılın aynı ayındaki 1,4 milyar dolardan 270 milyon dolara, altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 3,0 milyar dolardan 1,2 milyara geriledi. 12 aylık toplam cari açık 2020 sonundaki 36,8 milyar dolardan 36,6 milyar dolara indi. Ancak enerji hariç açık 12,6 milyar dolardan 13,7 milyar dolara genişlerken, altın ve enerji hariç fazla 9,8 milyar dolardan 8,0 milyar dolara indi.

Ocak'taki iyileşme dış ticaret açığındaki daralmadan kaynaklanırken, hizmetler dengesindeki zayıflama cari açıktaki iyileşmeyi sınırladı. Salgından dolayı bavul ticareti zayıflarken, bu durum ödemeler dengesi tanımlı toplam ihracata olumsuz etkide bulundu. Bununla birlikte, ithalattaki gerileme sayesinde ödemeler dengesine dış ticaret açığı Ocak 2020'deki 3,3 milyar dolardan 1,9 milyar dolara düşüşle olumlu katkı yaptı. Öte yandan, hizmet dengesindeki fazla 1,6 milyar dolardan 455 milyon dolara indi. Salgını sınırlamak üzere alınan kısıtlama tedbirleri nedeniyle hizmet kalemleri içerisinde genele yayılan gerilemeler yaşandı. Net seyahat gelirleri 1,2 milyar dolardan 487 milyon dolara, taşımacılık gelirleri 877 milyon dolardan 358 milyon dolara düştü. Bununla birlikte, birincil gelir dengesindeki açık 383 milyon dolardan 472 milyon dolara çıkarak cari açıktaki düşüşü sınırladı.

Finansman tarafında doğrudan yabancı yatırımlar hariç yeni yılın ilk ayında genele yayılan iyileşmeler yaşandı. Nette doğrudan yabancı yatırım girişi Ocak 2020'deki 829 milyon dolardan 194 milyon dolara geriledi. Öte yandan, önceki yıl aynı ayda 1,2 milyar dolar çıkışın yaşandığı portföy yatırımları kaleminde 4,8 milyar dolar tutarında net giriş meydana gelirken, söz konusu girişin önemli bir kısmı Hazine'nin Eurobond ihracından kaynaklandı.

Şekil 8: Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)

Kaynak: TSKB

8) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2021 yılı Ocak ayında kurulan şirketlerin sayısında bir önceki aya göre %33,6 artış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %33,6 kurulan kooperatif sayısı %19,3 oranında artmış olup kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %17,3 oranında azalmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında %69,9 kapanan kooperatif sayısında %68,4 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %35,4 oranında azalış olmuştur.

Kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %8,1 artış oldu.

- 2021 yılı Ocak ayında, 2020 yılı Ocak ayına göre kurulan şirket sayısı %8,1 oranında artış olup kurulan kooperatif sayısı %13,2 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %16,4 oranında azalmıştır.
- 2021 yılı Ocak ayında, kapanan şirket sayısı 2020 yılının aynı ayına göre %55,1 kapanan kooperatif sayısında %96,6 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %24,2 oranında azalış olmuştur.

Tablo 12: Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	OCAK 2021	ARALIK 2020	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	OCAK 2020	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)
Kurulan	Şirket	11.329	8.477	33,64	10.477	8,13
	Kooperatif	99	83	19,28	114	-13,16
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.593	3.137	-17,34	3.100	-16,35
Tasfiye	Şirket	1.771	1.918	-7,66	2.069	-14,4
	Kooperatif	23	29	-20,69	55	-58,18
Kapanan	Şirket	952	3.160	-69,87	2.118	-55,05
	Kooperatif	6	19	-68,42	174	-96,55
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.890	4.471	-35,36	3.810	-24,15

Kaynak: TOBB

Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler

1) Dış Ticaret

Malatya'nın 2021 Şubat ayı ihracat tutarı yaklaşık 25,3 milyon Dolar olup bu ihracat rakamı 2020 yılı Şubat ayının ihracat rakamı olan 28,8 milyon Dolara göre %12,2 azalış anlamına gelmektedir. 2021 yılı 2 aylık toplam ihracat tutarı ise 51,5 milyon Dolar olup 2020 yılı 2 aylık ihracat tutarı olan 60,7 milyon Dolara göre %15,1 azalış anlamına gelmektedir.

Tablo 1: 2021 Şubat Ayı Malatya İhracat Rakamları (Bin Dolar)

SEKTÖR	1 - 28 ŞUBAT			1 OCAK - 28 ŞUBAT		
	2020	2021	% Değ.	2020	2021	% Değ.
Çelik	11,58	105,71	812,9	45,01	131,51	192,2
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	1.468,81	530,41	-63,9	3.188,04	1.700,93	-46,6
Demir ve Demir Dışı Metaller	27,07	40,54	49,8	38,50	52,18	35,5
Deri ve Deri Mamulleri	20,04	0,00	-100,0	20,71	5,38	-74,0
Diğer Sanayi Ürünleri	0,05	0,39	691,0	0,05	0,60	1109,2
Elektrik Elektronik	950,54	571,78	-39,8	1.886,48	1.226,42	-35,0
Fındık ve Mamulleri	785,71	1.956,70	149,0	1.366,66	2.823,41	106,6
Halı	0,00	22,95		4,45	23,00	416,4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	5.118,10	68,78	-98,7	13.406,60	476,04	-96,4
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	963,71	1.034,01	7,3	1.330,45	1.883,86	41,6
İklimlendirme Sanayii	181,59	164,40	-9,5	250,32	339,87	35,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	263,11	185,31	-29,6	640,11	460,07	-28,1
Kuru Meyve ve Mamulleri	12.530,26	14.528,30	15,9	25.466,36	27.483,40	7,9
Madencilik Ürünleri	0,00	1,30		24,45	29,99	22,7
Makine ve Aksamları	1.573,89	1.281,88	-18,6	2.693,65	2.683,11	-0,4
Meyve Sebze Mamulleri	331,20	705,79	113,1	907,26	2.265,03	149,7
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	215,41	224,36	4,2	464,95	375,09	-19,3
Mücevher	0,00	0,00		0,00	0,00	
Otomotiv Endüstrisi	31,67	3,68	-88,4	695,95	3,96	-99,4
Savunma ve Havacılık Sanayii	0,00	0,00		0,00	0,00	
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	2.998,03	1.110,27	-63,0	5.774,73	3.651,46	-36,8
Süs Bitkileri ve Mam.	0,00	0,00		0,00	0,00	
Tekstil ve Hammaddeleri	1.370,69	2.136,41	55,9	2.508,43	4.675,90	86,4
Tütün	0,00	133,50		0,00	133,50	
Yaş Meyve ve Sebze	28,75	517,33	1699,6	28,75	1.110,66	3763,6
Zeytin ve Zeytinyağı	6,29	22,16	252,4	6,29	31,18	395,9
TOPLAM	28.876,49	25.345,97	-12,2	60.748,21	51.566,54	-15,1

Kaynak: TİM

Malatya'nın en önemli gelir kaynağı olan kayısı ve kayısı çekirdeğinin ihracatı sadece Malatya gümrüğünden yapılmadığından toplam ihracat tutarı için Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatına bakmak gerekmektedir. Tablo 2, Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatını göstermektedir.

2021 Şubat ayında kuru kayısı ihracatı geliri 25,5 milyon dolar, ihracat miktarı ise 7.417 tondur. Buna göre kuru kayısı ihracat miktarı geçen yılın Şubat ayına göre düşmesine karşın ihracat geliri artmıştır. Kayısı çekirdeği ihracatının hem geliri hem de miktarı geçen yılın Şubat ayına göre azalmıştır. İki aylık toplamda ise kuru kayısı ihracat miktarının azalmasına karşın ihracat geliri geçen yılın iki aylık toplamına göre artmıştır. Kayısı çekirdeğinde ise geçen yılın iki aylık dönemine kıyasla 2021 yılının iki aylık döneminde hem ihracat miktarı hem de ihracat geliri artmıştır.

Tablo 2: Türkiye'nin Kuru Kayısı ve Kayısı Çekirdeği İhracatı

Aylar	Kuru Kayısı		Kayısı Çekirdeği	
	İhracat Tutarı (Dolar)	Miktar (Kg)	İhracat Tutarı (Dolar)	Miktar (Kg)
2020 Ocak	24.608.235	9.144.294	681.431	255.819
2020 Şubat	21.721.650	8.243.970	857.715	340.210
2020 Toplam	46.187.329	17.333.914	1.539.146	596.029
2021 Ocak	22.351.267	6.800.268	990.245	395.525
2021 Şubat	25.578.107	7.417.136	802.238	270.082
2021 Toplam	47.777.149	14.175.485	1.792.483	665.607

Kaynak: TİM

Malatya'nın 2021 yılı Ocak ayında ana kalemler bazında yapmış olduğu ithalat tutarını Tablo 3 vermektedir.

Tablo 3: 2021 Ocak Ayı Malatya'nın İthalat Verileri (Dolar)

İthalat Kalemi	Tutar
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	5.248.919
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	200.000
İmalat	4.055.537
Elektrik, Gaz, Buhar ve Havalandırma Sistemi Üretim ve Dağıtım	
Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	
Ulaştırma ve Depolama	
Bilgi ve İletişim	
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	
TOPLAM	9.504.456

Kaynak: TÜİK

Malatya'nın 2021 yılı Ocak ayında elde edilen tutar bakımından en fazla ihracat ve ithalat yaptığı ilk beş ülkeyi Tablo 4 vermektedir. Tabloya göre Ocak ayında ne fazla ihracat ABD'ye yapılmış, en fazla ithalat ise Azerbaycan'dan yapılmıştır.

Tablo 4: Malatya'nın 2021 Ocak Ayında En Fazla İhracat ve İthalat Yaptığı Ülkeler

Sıra/Ülke	İhracat	İthalat
1	ABD	Azerbaycan
2	Irak	ABD
3	Almanya	Çin
4	Rusya	İspanya
5	İtalya	Brezilya

Kaynak: TÜİK

2) Yatırım Teşvikleri

Malatya’da yatırım teşvik belgesi alan işletmelerin sayısı, teşvik alan işletmelerin ne kadarlık bir tutar için bu teşvik belgesini aldığını ve son olarak bu yatırımla birlikte ne kadarlık bir istihdam sağlamayı planladığını Tablo 5 vermektedir.

Tablo 5: Malatya’da Alınan Yatırım Teşvik Belge İstatistikleri

Aylar	Belge Adedi		Sabit Yatırım (Milyon TL)		İstihdam	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ocak	14	6	1.291	113	2.141	736
Şubat	10		197		1.521	
Mart	5		36		93	
Nisan	7		32		262	
Mayıs	4		56		346	
Haziran	4		41		28	
Temmuz	11		646		1.117	
Ağustos	7		71		140	
Eylül	13		487		1.277	
Ekim	9		168		383	
Kasım	7		77		621	
Toplam	91	6	3.102	113	7.929	736

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

Tablo 6: 2021 Ocak Ayında Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2021 OCAK (BİR AYLIK)									2020 OCAK (BİR AYLIK)								
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
54	0	19	9	0	1	0	12		50	3	21	15	1	11	1	18	

Kaynak: TOBB

4) Karşılıksız Çek ve Senet İstatistikleri

Tablo 7: Malatya’da Karşılıksız Çek Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	2021
Ocak	8.865	11.551	15.968	3.106	812
Şubat	7.358	6.510	8.695	3.297	
Mart	7.001	6.432	6.265	3.937	
Nisan	2.382	8.525	12.117	5.630	
Mayıs	6.916	8.040	11.714	1.611	
Haziran	5.520	3.281	5.203	4.379	
Temmuz	5.651	14.359	11.010	2.394	
Ağustos	2.791	15.141	2.756	2.807	
Eylül	3.848	11.072	9.158	3.112	
Ekim	16.979	29.973	4.570	4.890	
Kasım	7.340	25.853	2.562	2.282	
Aralık	6.174	21.091	6.601	2.770	
TOPLAM	80.770	161.829	96.617	40.217	812

Kaynak: TBB

Tablo 8: Malatya’da Protestolu Senet Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	
Ocak	4.162	4.136	12.259	6.541	2.710
Şubat	3.340	7.920	6.334	6.189	
Mart	4.396	3.742	8.401	4.725	
Nisan	3.882	6.036	7.901	5.222	
Mayıs	4.291	5.461	4.872	4.169	
Haziran	4.164	5.954	8.339	2.622	
Temmuz	4.185	6.794	12.586	2.169	
Ağustos	4.278	7.445	10.657	2.924	
Eylül	4.175	14.184	9.573	2.214	
Ekim	6.352	9.599	6.369	3.132	
Kasım	4.143	13.098	7.400	3.365	
Aralık	3.703	7.803	16.763	3.094	
TOPLAM	51.071	92.173	111.455	46.357	2.710

Kaynak: TBB

5) Konut Satış İstatistikleri

Tablo 9: Malatya’da Konut Satış İstatistikleri

Aylar	2021				
	2019	2020	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam
Ocak	650	888	167	393	560
Şubat	589	733	228	422	650
Mart	842	772			
Nisan	694	376			
Mayıs	591	510			
Haziran	478	1.786			
Temmuz	900	1.895			
Ağustos	1.091	1.451			
Eylül	1.372	1.109			
Ekim	1.287	1.087			
Kasım	1.244	1.052			
Aralık	1.833	1.028			
Toplam	11.737	12.687	395	815	1.210

Kaynak: TÜİK

6) Patent ve Marka İstatistikleri

Tablo 10: Malatya’da Marka, Patent, Model ve Tasarım Başvuru İstatistikleri

Ay/Tür	Patent Başvuru Sayısı		Faydalı Model Başvuru Sayısı		Marka Başvuru Sayısı		Tasarım Başvuru Sayısı	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ocak	3	3	1	0	54	74	0	1
Şubat	6		1		42		0	
Mart	2		1		58		6	
Nisan	7		0		30		2	
Mayıs	2		1		48		1	
Haziran	0		4		55		1	
Temmuz	1		1		54		8	
Ağustos	1		0		46		0	
Eylül	1		0		56		4	
Ekim	3		0		50		1	
Kasım	3		1		47		4	
Aralık	4		1		74		2	
TOPLAM	33	3	11	0	614	74	29	1

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

KAYNAKÇA

- BDDK
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Ticaret Bakanlığı
- TCMB
- TİM
- TOBB
- TÜİK
- TEPAV
- TSKB
- Türkiye Bankalar Birliği
- Türk Patent ve Marka Kurumu